

Ο ΠΑΡΑ ΤΩ, ΑΡΕΙΩ, ΠΑΓΩ,
ΕΙΣΑΓΓΕΛΕΥΣ

Βαθι ός Ασφαλείας :

Βαθι ός Προτεραιότητας :

Αρι. Γνωμ. 12

Έν Αθήναις τῆ 10 Σεπτεμβρίου 1976

Π ρ ό ς

Τόν κ. Έπί ροπον του Αναθεωρητικού Δικαστηρίου

Έ ν τ α ὕ θ . α

Θέμα: Ισχύς νόμου περί καταστάσεως πολιορκίας εις νομόν Έβρου και ώρι-
σμένες νήσους.

Κατόπιν του ύτ' αριθ. Ε.Π. 10 τῆς 30ῆς Αύγουστου 1976
έγγράφου σας, έχομεν τήν τιμήν νά σας γνωρίσωμεν τά κάτωθι.

I.-Διά του άρθρου 1 του ύπ' αριθ. 700 τῆς 9ῆς Οκτωβρίου
1974, Προεδρικοῦ Δ/τος, "περί μερικῆς έπαναφορᾶς έν ισχύϊ τῶν
άρθρων 5, 6, 8, 10, 12, 14, 95 και 97 του Συντάγματος και άρσεως
του νόμου περί καταστάσεως πολιορκίας", ήρθη καθ' άπασαν τήν
έπικράτεια ν, ή ισχύς του νόμου περί καταστάσεως πολιορκίας
και ή αναστολή ισχύος άρθρων τινων του Συντάγματος ως αὔτη
είχεν άπαγγελθῆ διά του Πρ. Δ/τος ύπ' αριθ. 411/1973, οὔτινος
ή ισχύς παρετάθη διά του άρθρου 10 παρ. 3 τῆς από 5/7 Αύγου-
στου 1974 Συντακτικῆς Πράξεως, "περί συμπληρώσεως τῆς από
1ῆς Αύγουστου 1974 Συντακτικῆς Πράξεως, έξαιρέσει τῶν περιφε-
ρειῶν α) του νομοῦ Έβρου, β) τῶν νομῶν Λέσβου, Χίου, Σάμου πλην
τῆς νήσου Ικαρίας και γ) έκ του νομοῦ Δωδεκανήσου τῶν νήσων
Ρόδου και Κῶ.

II.-Τό Προεδρικόν τουτο Διάταγμα ύπ' αριθ. 700/1974 έξε-
δόθη έν όφει και τῶν άρθρων 12 τῆς από 1ῆς Αύγουστου 1974,
Συντακτικῆς Πράξεως "περί αποκαταστάσεως τῆς δημοκρατικῆς

νομιμότητος κ.λ.π" και 10 παρ.3 τῆς ὡς ἄνω ἀναφερομένης ἀπό 5 Αὐγούστου 1974 Συντακτικῆς Πρίξεως, ὡς ἐκ τοῦ κειμένου τοῦ ἰδίου Προεδρ.Δ/τος σαφῶς καταφαίνεται.

III.-Διὰ τοῦ ἄρθρου 12 τῆς πρώτης τῶν Συντακτικῶν τούτων Πράξεων (τῆς 1ης Αὐγούστου 1974), ὠρίσθη ὅτι, "κατά τό μέχρι τῆς συγκλήσεως τῆς Ἐθνικῆς Ἀντιπροσωπείας διάστημα, ὁ νόμος περί καταστάσεως πολιτορκίας τίθεται εἰς ἐφαρμογήν διὰ Προεδρ.Δ/τος, ἐκδομένου προτάσει τοῦ Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου, ἄνευ ἐτέρας διατυπώσεως, καθορίζοντος δέ συνάμα καί τήν διάρκειαν τῆς ἰσχύος αὐτοῦ. Δι' ὁμοίου Δ/τος δύναται νά αἴρηται ἢ νά παρατείνηται ἡ ἰσχὺς τοῦ κατά τά ἀνωτέρω Δ/τος. Διὰ τοῦ ἄρθρου 10 παρ.3 τῆς ἐτέρας Συντακτικῆς Πράξεως (τῆς 5/7 Αὐγ. 1974) ὠρίσθη ὅτι "ἀπό τῆς ἐνάρξεως τῆς ἰσχύος τῆς καταστατικῆς Συντακτικῆς Πράξεως τῆς 1ης Αὐγ. 1974, θεωροῦνται ὡς τελοῦντα ἐν ἀναστολῇ τὰ ἄρθρα..... τοῦ ἐπανατεθέντος ἐν ἰσχύϊ Συντάγματος τῆς 1ης Ἰανουαρίου 1952 παρατεταμένης τῆς ἰσχύος τοῦ ὑπ' ἀριθ. 411/1973 Π.Δ/τος "περί κηρύξεως τῆς Χώρας εἰς κατάστασιν πολιτορκίας καί ἀναστολῆς τῆς ἰσχύος διατάξεων τοῦ Συντάγματος", μέχρι τῆς κατά τό ἄρθρον 12 τῆς αὐτῆς ὡς ἄνω καταστατικῆς Συντακτικῆς Πράξεως καταργήσεώς του".

IV.-Ἐπομένως τό ἄρθρον 1 τοῦ ὑπ' ἀριθ. 700/74 Προεδρ.Δ/τος, περί διατηρήσεως τῆς ἰσχύος τοῦ νόμου περί καταστάσεως πολιτορκίας εἰς τόν νομόν Ἑβρου καί εἰς τὰς ρηθείσας νήσους, κατά τὰς ρητάς διατάξεις τῶν δύο ὡς ἄνω Συντακτικῶν Πράξεων, ἐξακολουθεῖ νά ἰσχύη, ἐφ' ὅσον δέν ἐξεδόθη μέχρι σήμερον, ὡς γνωρίζομεν, τό περί καταργήσεώς του Προεδρ.Δ/μα.

V.-Αἱ δύο αὗται Συντακτικαί Πράξεις, ὡς πρός τήν ἰσχύν τοῦ ἄρθρου 1 τοῦ εἰς ἐπιτέλειαν αὐτῶν ἐκδοθέντος ὑπ' ἀριθ. 700/1974 Προεδρ.Δ/τος, ἐξακολουθοῦσιν ἰσχύουσαι, ἔστω καί ἂν ἀντιτίθενται πρός τό ἄρθρον 48 παρ.3 τοῦ Συντάγματος τοῦ ἔτους 1975, κατόπιν τῆς ρητῆς διατάξεως τοῦ ἄρθρου 111 παρ.2 τοῦ ἰδίου Συντάγματος,

νόμου μέχρι σήμερα, δέ, έτροποποιήθησαν ή κατηργήθησαν διά νόμου, ως προς τά σημεΐα αϋτά.

VI.-Κατά τό άρθρον 1 του ίδιου Πρ.Δ/τος υπ' αριθ. 700/1974 "Τά Διαιρητή στρατιωτικά Δικαστήρια τών κατά τό προηγούμενον άρθρον περιφέρειών εις άσ άίρεται ή ισχύς του νόμου περί καταστάσεως πολιορκίας (ήτοι επί τών λοιπών τής επικρατείας περιφέρειών, πλην του νομού Έβρου και τών εν παραγρ. 1 τής παρούσης νήσων), διατηροϋν τήν εκδίκασιν τών ενώπιόν αϋτών ευρισκομένων εκκρεμών υποθέσεων, μόνον εφ' όσον οι κατηγορούμενοι είναι στρατιωτικοί, τών εις ιδιώτας κατηγορουμένους αναφερομένων υποθέσεων, μεταβιβαζομένων υπό τών στρατιωτικών αρχών εις τά αρμόδια καινά ποινικά Δικαστήρια, εκτός εάν ή αξιόποινος πράξις, στρέφεται κατά τής ασφαλείας τών ενόπλων δυνάμεων".

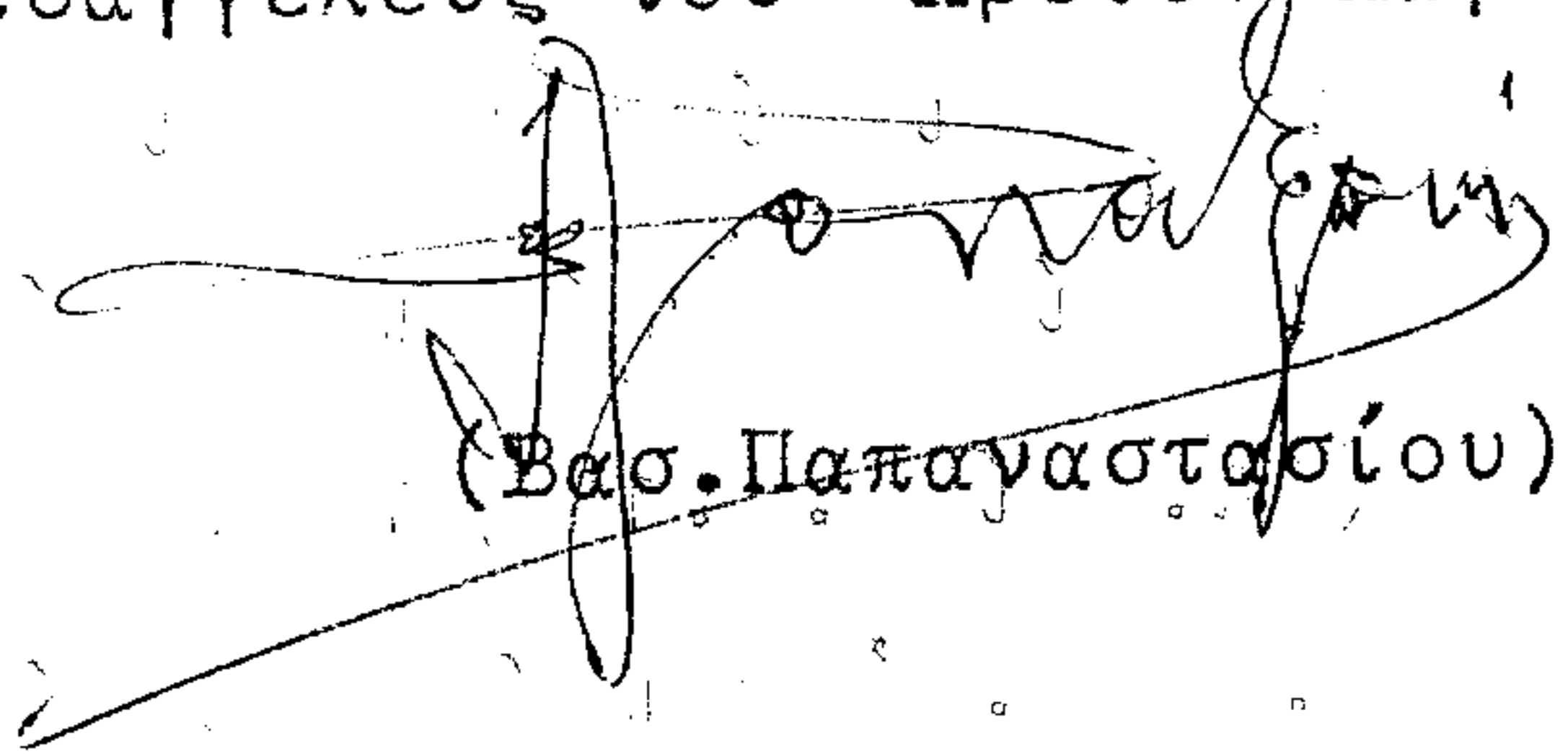
VII.-Κατά τό άρθρον 97 παρ. 2 του Συντάγματος του 1952, υπό τήν ισχύν του οποίου, εξεδόθη τό υπ' αριθ. 700/1974 Πρ.Δ/μα, "ιδιωται δέν δύνανται να υπαχθώσιν εις τήν αρμοδιότητα τών στρατοδικείων ναυτοδικείων και αεροδικείων, ει μή μόνον δι' αξιόποινους πράξεις κατά τής ασφαλείας τών ενόπλων δυνάμεων" (βλ. και Α.Π: 156/1961 και 137/1963 εις Π.Χρ.ΙΑ σ. 343 και ΙΓ σ. 344). Αντιθέτως, κατά τό άρθρον 96 παρ. 4 του ισχύοντος Συντάγματος "είδικοί νόμοι κρίζουσι, τά περί στρατοδικείων, ναυτοδικείων και αεροδικείων εις τήν αρμοδιότητα τών οποίων δέν δύνανται να υπαχθώσιν ιδιωται".

VIII.-'Η διάταξις του άρθρου 2 του Πρ.Δ/τος υπ' αριθμ. 700/1976, ή διατηροϋσα, μειά τήν άρσιν τής ισχύος του νόμου περί καταστάσεως πολιορκίας εις τάς υπολοίπους περιφερείας, τήν αρμοδιότητα τών Διαιρητών Στρατοδικείων και ως προς τούς ιδιώτας, διά τάς υπ' αϋτών αξιόποινους πράξεις τάς στρεφόμενας κατά τής ασφαλείας τών ενόπλων δυνάμεων, αντιτίθενται εύθέως προς τό άρθρον 96 παρ. 4 του ισχύοντος Συντάγματος. 'Ο Συνταγματικός

ὅμως νομοθέτης, θέλων νά διατηρήσῃ προσωρινῶς τήν ἀρμοδιότητα τῶν Διαρκῶν Στρατοδικείων καί ἐπί τῶν πράξεων τούτων τῶν ἰδιωτῶν, καθώρισεν ἐν ἄρθρῳ 111 παρ.3 τοῦ ἰσχύοντος Συντάγματος, ὅτι, τό ἄρθρον 2 τοῦ ὑπ'ἀριθ. 700/1974 Πρ.Δ/τος διατηρεῖται ἐν ἰσχύϊ καί ὅτι ἐπιτρέπεται ἡ διά νόμου (καί οὐχί διά Δ/τος) τροποποιήσῃ ἢ κατάργησῃς του.

ΙΧ.-Κατόπιν τῶν ἀνωτέρω αἰ στροφόμεναί κατά τῆς ἀσφαλείας τῶν ἐνόπλων δυνάμεων ἐγκληματικά πράξεις, ὑπάγονται προσωρινῶς εἰς τήν ἀρμοδιότητα τῶν στρατιωτικῶν δικαστηρίων ἤτοι α) αἰ τελούμεναί εἰς τὰς περιφέρειάς τοῦ νόμου "Εβρου καί τῶν ρηθισῶν νήσων μέχρι τῆς διά Προεδρ.Δ/τος καταργήσεως τοῦ ἄρθρου 1 τοῦ ὑπ'ἀριθ. 700/1974 ὁμοίου καί β) αἰ τελούμεναί εἰς τὰς λοιπὰς περιφέρειάς τοῦ Κράτους, εἰς ἃς δέν ἰσχύει ὁ νόμος περί καταστάσεως πολιτορκίας, μέχρι τῆς διά νόμου καταργήσεως τοῦ ἄρθρου 2 τοῦ ἰδίου ὑπ'ἀριθ. 700/1974 Προεδρ.Δ/τος.-

Ὁ Ἀντεισαγγελεὺς τοῦ Ἀρείου Πάγου

(Βασ. Παπαδimitρίου)